

La segona campanya arqueològica a Sidi Saïd documenta una casa nùmda del segle IV aC

Les excavacions de l'ICAC i l'Institut Nacional del Patrimoni de Tunísia han permès documentar per primera vegada la planta gairebé completa d'un habitatge nùmda i continuar l'estudi de les estructures urbanes i defensives de l'assentament

Del 16 de setembre al 6 d'octubre de 2026 s'ha dut a terme la segona campanya d'excavació arqueològica al jaciment de Sidi Saïd, situat a Bargou (Siliana, Tunísia), en el marc de l'acord de cooperació internacional entre l'Institut Nacional del Patrimoni de Tunísia (INP) i l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC). Els treballs han aprofundit en el coneixement de l'organització urbana de l'assentament, ocupat durant el període nùmda, entre els segles V i III aC, i han aportat noves dades sobre les característiques dels habitatges, les tècniques constructives i la cultura material.

La intervenció ha estat dirigida pels investigadors Yamen Sghaïer i Chokri Touihri, de l'INP, i Maria Carme Belarte i David Montanero, de l'ICAC, amb la participació d'investigadors, conservadors i estudiants de Tunísia i Catalunya.

Una casa nùmda amb la planta gairebé completa

Un dels resultats més destacats de la campanya de 2026 ha estat la documentació, per primera vegada, d'una casa nùmda amb la planta pràcticament completa. L'edifici es troba a la zona 3, al sector nord-est de l'assentament, i presenta una organització complexa, amb diverses estances.

La construcció es remunta al segle IV aC, o possiblement a un moment anterior, i va experimentar diverses reformes al llarg del període d'ús. La casa estava adossada a la muralla que delimitava i protegia l'assentament, una estructura defensiva que ja s'havia documentat durant la campanya de 2025 en el sector dos del jaciment.

Imatge aèria de la casa complexa del període númida excavada a la zona 3 (©Hakim Kerkeni i Equip Sidi Saïd, INP-ICAC)

La descoberta permet avançar en la reconstrucció de l'urbanisme de Sidi Saïd i en l'estudi de la relació entre els espais domèstics i el sistema defensiu de l'assentament.

Nous materials per conèixer la vida quotidiana

A la zona 1, adjacent a l'àrea excavada durant la intervenció preventiva de 2017-2018, els treballs han ampliat la informació sobre les tècniques constructives, els materials emprats i els equipaments domèstics, especialment les llars.

Les excavacions també han proporcionat un conjunt nombrós d'objectes en un estat de conservació excel·lent, alguns dels quals es conserven gairebé complets. Entre les troballes destaquen les ceràmiques, tant de producció local com d'origen cartaginès, així com diversos objectes destinats a sostenir recipients sobre el foc. Aquest conjunt constitueix una font d'informació rellevant per estudiar els hàbits domèstics i els contactes entre les comunitats de la regió.

Un assentament ocupat entre els segles V i III aC

El jaciment de Sidi Saïd es va descobrir arran de les obres d'ampliació de la carretera nacional GP4, que connecta El Fahs i Siliana passant per Bargou. Les obres van afectar l'extrem sud de l'assentament i van motivar una intervenció arqueològica preventiva entre desembre de 2017 i abril de 2018.

Detall d'un conjunt d'objectes de suport vinculats a les llars de foc, recuperats a la zona 1 (©Equip Sidi Saïd, INP-ICAC)

Aquella actuació va permetre identificar un urbanisme de certa complexitat i una muralla, datats provisionalment a mitjans del primer mil·lenni aC. També va posar de manifest l'excel·lent conservació de les estructures arquitectòniques, la riquesa dels materials arqueològics i l'absència d'ocupacions posteriors.

Les campanyes desenvolupades el 2025 i el 2026, en el marc de la cooperació entre l'INP i l'ICAC i amb el suport de la Fundació Palarq, han confirmat el potencial arqueològic del jaciment i han permès precisar-ne la cronologia. Les estructures documentades indiquen que l'assentament va estar en ús entre la segona meitat del segle V i finals del segle III aC.

Prospeccions en una necròpolis preromana

La campanya de 2026 ha donat continuïtat als treballs de prospecció de l'entorn del jaciment iniciats l'any anterior. En aquesta àrea s'havia localitzat una necròpolis

preromana, de la qual s'han continuat explorant els monuments funeraris.

Fins ara, el conjunt està integrat per almenys 85 monuments, una dada que obre noves vies de recerca per aprofundir en les pràctiques funeràries i en les característiques de les comunitats que van ocupar aquest territori durant l'antiguitat.

Imatge aèria de diverses habitacions d'època nùmida documentades a la zona 1 (©Hakim Kerkeni i Equip Sidi Saïd, INP-ICAC)

Detall d'alguns dels materials arqueològics
documentats a la zona 3 (©Equip Sidi Saïd, INP-ICAC)

Vista d'una de les tombes identificades a la necròpolis
(©Equip Sidi Saïd, INP-ICAC)
